

ЦИЉ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

ЗАДАЦИ:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената,
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства,
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење,
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу,
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање,
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посеђивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде,
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве,
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности,
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ:

Ученици треба да:

- развијају ликовно-естетски сензибилитет за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима,
- покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло-тамно, облик-боја, простор, композиција,
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовне уметности,
- развијају љубав према ликовном наслеђу,
- оспособљавају се за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развију интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења,
- развију способности за креативно и апстрактно мишљење,
- развију способности сарадње и самопоуздања у тимском раду,
- развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног и уметничког наслеђа.

Ред. број наставне теме	НАСТАВНА ТЕМА / ОБЛАСТ	Број часова по теми	Број часова за	
			обраду	остале типове часова
I	Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима	4	2	2
II	Визуелно споразумевање	3	2	1
III	Текстура	6	4	2
IV	Светлина	8	5	3
V	Боја	12	8	4
VI	Свет уобразиље у делима ликовне уметности	3	2	1
	Укупно	36	23	13

Трајање	Садржај	Начин остваривања	Активности Наставника	Активности ученика	Циљеви и задаци
2+ 1+ 1	СЛОБОДНО РИТМИЧКО ИЗРАЖАВАЊЕ БОЈЕНИМ МРЉАМА, ЛИНИЈАМА, СВЕТЛИНАМА, ОБЛИЦИМА И ВОЛУМЕНИМА - Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима – обрада - - // - - пр. вежба - - // - - ест. анализа	- излагање, дијалог, дискусија; - објашњавање појма ритма (правилног и слободног); - примери и демонстрације лик. проблема ритма кроз различите медије- цртачке, сликарске, вајарске; - корелација са свакодневним животом и другим наставним предметима; - коректуре и естетска анализа заједно са ученицима;	- представљање наставног садржаја - усмеравање на активности ученика и посебно на инерактивни рад (у пару, групи) са поделом задатака; - естетска анализа и самовредновање	- перцепцијом кроз разговор и дискусију (посматрање, уочавање и описивање), потсећају се и утврђују знања о врстама ритмичког компоновања; - аперцепција - уз слушање музике ученици на слику преносе своја осећања без претходно јасно утврђеног плана ликовне композиције. - по принципу слободних асоцијација, у бојеним мрљама и линијама, препознају различите облике, досликавају их и тако граде ликовну композицију. - примењују стечена знања,	-развијају ликовно-естетски сензибилитет (осетљивост) за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима - развијају способност креативно и апстрактно мишљење

				експериментишу и истражују кроз комбинацију различитих ликовних техника;	
2+1	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ - Визуелно споразумевање-обрада - - //- - пр. вежба	- излагање, дискусија, дијалог кроз објашњавање појма визуелних комуникација и споразумевања-кодирање и декодирање визуелног знака; - илустративно-демонстративни примери из свакодневног живота; - креирање вежбе и њена примена кроз адекватну	Представљање наставног садржаја - усмеравање на самосталан самостални рад са наглашеном индивидуалношћу -развијање свести ученика за корелацију са другим наставним предметима - естетска анализа и самовредновање	- перцепцијом кроз разговор и дискусију (посматрање, уочавање и описивање), потсећају се и утврђују знања о визуелном споразумевању; - аперцепција - осмишљавају и раде скице пиктограма различитих наставних предмета - по претходно	-естетски доживљај дела ликовне уметности -покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости

		ликовну технику; - коректура и естетска анализа;		изабраним скицама израђују пиктограме. - практична примена стеченог знања на конкретном задатку;	
4+ 1+ 1	ТЕКСТУРА - Текстура и тактилне вредности површине и облика - обрада Материјали (традиционални и савремени) и врсте материјала - обрада - Својства и врсте текстуре- обрада - Текстура - пр. вежба - Текстура - ес. анализа	- монолог, дијалог, дискусија кроз објашњавање појма тактилне и визуелне перцепције текстуре; - илустативни примери из свакодневног живота, различитих уметничких дела и техника, различитих врста материјала и њихових примена у улози текстуре као ликовног проблема; - демонстрација рада у различитим материјалима и техникама- цртачке, сликарске, вајарске; - креирање задатака; - коректура, естетска анализа и оцењивање;	- Упознавање са наставним садржајем -усмеравање активности ученика на повезивање различитих материјала са нагласком на површини и представљање истих у различитим техникама - самосталан рад са наглашеном индивидуалношћу, као и рад у пару или групи; - естетска анализа и самовредновање	- перцепцијом кроз разговор и дискусију (посматрање, уочавање и описивање), усвајају појмове различитих врста текстура у природи. -аперцепција - цртачким и сликарским техникама приказују различите врсте текстуре радећи на основу мотива мртве природе. - користе материјале различитих текстуралних вредности да њима остваре ликовну композицију на задату тему (клован, чудно биће...) кроз разговор стечена знања деца	- подстиче креативност, -развија стваралачко мишљење, - развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената

				примењују у практичном раду на конкретном задатку, у различитим техникама и материјалима;	
5+ 2+ 1	СВЕТЛИНА - Тонске разлике - обрада - Светло- тамно - обрада - Степен светлине и затамљеност - обрада - Градација светлости у односу на одређеност извора - обрада - Илузија заобљености и пластичности волумена - обрада - Светлина - пр. вежба - - // - - ест. анализа	- илустративно, за сваку тематску јединицу, објаснити проблем светлости и њених различитих својстава; - дијалошка корелација са другим предметима (биологија, физика...); - увођење у проблем валера (тонских разлика) и његове примене у дочаравању простора и треће димензије; - објашњавање и демонстрација примене валера као ликовног проблема у различитим ликовним медијима- цртачки, сликарски, вајарски; - креирање вежби и	Упознавање са наставним садржајима -показивање примера из ликовне уметности и свакодневног живота -усмеравање на инерактивни- рад у пару, групи и индивидуални рад; - естетска анализа и самовредновање кроз рад у групама	- перцепција- кроз дијалоге и дискусије уочавају проблем светлости и њеног дејства у ликовном смислу. - схватају појам валера као ликовног елемента, његове особине и примену. - аперцепција - вежбају осетљиво опажање валерских вредности кроз цртачке и сликарске технике. - на основу модела мртве природе, цртачким и сликарским техникама приказују валерске вредности, у односу на извор светлости. - изражавају	-подстиче стваралачко мишљење и деловање -оспособљавање решавања задатака у непознатим ситуацијама

		задатака, рад по природи; - коректура, естетска анализа;		волумен и пластичност облика на раду. - практична примена усвојеног знања на конкретним задацима у различитим ликовним техникама кроз експерименте и истраживање светлости као ликовног проблема;	
8+ 3+ 1	БОЈА - Хроматски (основне и изведене) и ахроматски скуп - обрада - Топле и хладне боје- обрада - Комплементарне боје - обрада - Контраст тоналитета - обрада - Слојевито сликање- обрада - Боја - пр. вежба - - // - - ест. процењивање	- објашњавање и разговор о појму боје, разлагању светлости- корелација са физиком; - теоретске и илустративне методе теорије боја- подела боја; - демонстрација и илустрација различитих сликарских техника и поступака у сликарству; - креирање вежби и задатака-рад по природи;	-Упознавање са наставним садржајем -Упознавање са бојама, аспектима боја, значајем боја,делованјем боја, ефектима боја -усмеравање на самостални рад са наглашеном индивидуалношћу; - естетска анализа и просуђивање	- перцепцијом кроз разговор и дискусију (посматрање, уочавање и описивање), усвајају појам боје као фреквенције светлосних таласа. - праве разлику између боје као ликовног елемента и боје као ликовног материјала. - вежбање сликарских техника и практична примена конкретних ликовних проблема	-базична језичка и уметничка писменост -ликовна писменост -сазнање о значају боја - покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло- тамно, облик- боја, простор, композиција;

		- коректура, естетско процењивање; - посета културним институцијама (музеји, галерије...		на раду по природи и на задату тему.	
2+ 1	СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ УМЕТНОСТИ - Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, митови) - обрада - Свет уобразиље у делима ликовне уметности - пр.веж	- разговором, дијалогом, дискусијом објаснити појам уобразиље, нестварног кроз ликовне, књижевне, музичке и историјске појаве; - објаснити ликовне форме у којима се овај облик може појавити- илустрације, слике, филмови.... - естетска анализа илустрације и корелација са књижевношћу; - индивидуални рад са ученицима и њихово подстицање; - коректура и естетска анализа;	Упознавање са натавним садржајем -усмеравање самостални рад са наглашеном индивидуалношћу; -показивање познатих дела ликовне уметности - естетска анализа	- перцепцијом кроз разговор и дискусију (посматрање, уочавање и описивање), упознају се са примерима уметности инспирисане сновима и маштом. -аперцепција - раде на слици по узору на најдражи сан. - сликају илустрацију омиљене бајке/мита) -аперцепција - разговор са наставником; - усвајање и систематизација изложеног градива и његова практична примена;	- развијају индивидуално истраживање односа ликовних елемената на примерима националног и светског ликовног уметничког наслеђа

ИСХОДИ ЗА КРАЈ ОБАВЕЗНОГ ОБРАЗОВАЊА ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

ОСНОВНИ НИВО

- Разликује у свом раду основне медије, материјале и технике.
- Уочава ритам бојених мрља, линија и светлина.
- Изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове.
- Препознаје текстуралне вредности површина и облика.
- Опажа тонске разлике (светло- тамно).
- Разликује и користи основне и изведене боје.
- Има развијену имагинацију на темељу познатих догађања или прича.
- Описује своје радове и радове других (исказује утисак)
- Описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља култура и периода.
- Зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечена учењем у визуелним уметностима (костимограф, дизајнер архитекта).
- Познаје места и изворе на којима може да прошири своја знања о уметности (галерија, музеј, атеље...)
- Зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу.

СРЕДЊИ НИВО

- Познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности.
- Одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју.
- Уочава међусобну повезаност ликовних елемената у композицији.
- Користи се богатством линија у грађењу композиције.
- Поседује осећај за валерске вредности и различите текстуре и користи различите материјале за изражавање спонтаног ритма.
- Примењује појам стилизације у радовима.
- Образлаже свој рад и радове других (наводи садржај, тему, карактеристике технике)
- Лоцира одабрана уметничка дела у историјски друштвени контекст.
- Има развијену имагинацију на темељу познатих догађања или прича.
- Познаје и користи комплементарне, топле и хладне боје.
- Одабира адекватан садржај да би стварао и декодирао визуелне шифре.
- Развија своју машту и креативност не ослањајући се само на репродуковање.

НАПРЕДНИ НИВО

- Познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности.
- Одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју.
- Уочава међусобну повезаност ликовних елемената у композицији.
- Поседује осећај за валерске вредности и различите текстуре.
- Самостално граде маштовита и оригинална решења.
- Успешно ствара дела на основу имагинације на темељу познатих догађаја или прича.

- Изводи радове са одређеном намером, користећи основне ликовне елементе и приципе да би постигао одређени ефекат.
- Користи тачне термине (текстура, ритам, облик, валер) када образлаже свој рад и радове других.
- Успешно користе стилизацију облика.
- Користе савремене облике комуникације.
- Анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка.
- Користи места и изворе на којима може да прошири своја знања из визуелних уметности.
- Разуме међусобну повезаност и утицај уметности и друге ђивотне области.
- Познаје и користи различите линије и градације светлости.
- Израђује радове који потстичу стваралачко мишљење и понашање код других ученика.
- Одговарајућим материјалима приказује градацију светлости у односу на одређеност извора.
- Вешто транспонује свет природе у свет симбола.
- Транспонује објекте које смешта у нови неубичајени простор.
- Слика слојевито, користећи различите бојене квалитете.

Ученик/ученица:

	1. ниво - ОСНОВНИ	2. ниво - СРЕДЊИ	3. ниво - НАПРЕДНИ
1. Медији, материјали и технике визуелних уметности	ЛК.1.1.1. разликује и користи (у свом раду) основне меди-је, материјале и технике (цртање, сликање, ваја-ње) визуелних уметности ЛК.1.1.2. изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК. 1.1.3. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	ЛК.2.1.1. познаје и користи (у свом раду) основне из-ражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)	ЛК.3.1.1. познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и матери-јала визуелне уметности ЛК.3.1.2. одабира адекватна средства (медиј, материјал, тех-нику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
2. Елементи, принципи и садржаји (теме, моти-ви,	ЛК. 1.2.1. описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)	1. одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт 2. образлаже свој рад и радове	ЛК.3.2.1. одабира адекватна средства (медиј, материјал, тех-нику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју

идеје...) Визуелних уметности		других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике тех-нике...)	ЛК.3.2.2. изводи радове са одређеном намером, користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.3. користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, об-лик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове дру их ЛК.3.2.4. уочава међусобну повезаност елемената, принцип и садржаја на свом раду и на радовима других
3. Улога, развој и различи-тост визуелних уметности	ЛК. 1.3.1. описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК. 1.3.2. зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечени учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.3. познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности ЛК.1.3.4. зна неколико примера	1. лоцира одабрана уметничка дела историј-ски и друштвени контекст	ЛК.3.3.1. анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.2. описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.3. користи друга места и изворе да би проширио своја знања из уметности

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДА НАСТАВЕ

ЛИКОВНА КУЛТУРА

2014/2015.

	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНА ТЕМА- НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА ЗА 6. РАЗРЕД			
			ТИП ЧАСА		
		СПОНТАНИ РИТАМ БОЈЕНИХ МРЉА, ЛИНИЈА, СВЕТЛИНА (2+1)			
	1.	Спонтани ритам бојених мрља,линија,светлина	обрада		
	2.	Спонтани ритам бојених мрља,линија,светлина	обрада		
	3.	Спонтани ритам бојених мрља,линија,светлина	пр. вежба		
	4.	Спонтани ритам бојених мрља,линија,светлина	Ест.анализа		
		ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ (2+1)			
	5.6.	Визуелно споразумевање	обрада		
	7.	Визуелно споразумевање-ест.анализа	Ест.анализа		

		ТЕКСТУРА (4+1+1)				
	8.	Текстураалне вредности површина и облика, текстура као ликовни елемент		обрада		
	9.	Карактер и врсте текстуре		обрада		
	10.11.	Карактер и врсте текстуре		обрада		
	12.	текстура		Пр.вежба		
	13.	Текстура-ест.анализа		Ест.анализа		
		СВЕТЛИНА (5+2+1)				
	14	Тонске разлике		обрада		
	15.	Светло-тамно		обрада		
	16	Градација светлости у односу на одређеност извора		обрада		
	17.	Илузија заобљености и пластичности волумена		обрада		

		Светлина				
	18.			обрада		
	19.20.	Светлина-графика, линорез		Пр.вежба		
	21.	Светлина-ест.анализа		Ест.анализа		
		БОЈА (8+3+1)				
	22.	Основне и изведене боје		обрада		

	23.24.	Комплементарне боје		обрада		
	25.26	Топле и хладне боје		обрада		
	27.	Контраст тоналитета		обрада		
	28.	Контраст тоналитета		пр. вежба		
	29.30.	Слојевито сликање		обрада		
	31.	Слојевито сликање		пр. вежба		
	32.	боја		Пр.вежба		
	33.	Боја-Естетска анализа		ест. анализа		
		СВЕТ УОБРАЗИЉЕ У ЛИКОВНИМ ДЕЛИМА (2+1)				
	34.35.	Сликање снова, бајки...		обрада		
	36.	Сликање снова, бајки...		пр. вежба		